

Закључна Дикеина преодлука

Богиња Ноћ /страшна Дике/ беше исто што и отелотворен *вид пробоја зида последње немогућности установљења свог Ја*, – заправо, не/могућности за то да се неко /као из нигдине *Њој одазван/* изведе из једног преуско-датог избора /инхерентног претпоставке *Њеног стварања/*. Она је, стога, **пра-лик резултантне**, свему ослобађајуће произишло из **примално-јединог уског избора**, “смештеног” између неусловљеног а довршеног постојања **и** условљеног а недовршивог постајања. Уз то, Богиња Ноћ је и онај једини субјекат “који је имао” поглед на **свепрекидно ништа**, а да при том и даље пред њим опстане као **не-ништа**. Међутим, у чистом спонтанитету те *Њене* примарно-изречене одлуке, што је парадоксално стремила ка *Њеном* потпуном самоуништењу, не беше још свести о крајњој консеквенцији тог истог *Њеног* нулто-учињеног избора: – о нехотичном, примално нарцисоидном присвајању читавог простора могућности за *себе сâму* – као за само једно, макар и симболичко, *јаство одсутности*. Тек путем суочења са овом крајњом консеквенцијом властите јој одлуке (донесене на равни првобитног симбола, тј. при “кугли свеобухватног”), ово бескрајно потенцијално “ми”-јаство (*Она сâма, као рој дисонантних гласова*) посувраћа себе у стање “пре одлуке” – окречући се на равни своје поредбене против-себе-могућности /дакле, преко-метафоре/ према *апсолутном /не-више-достижном/ ништа* – које је једино *Она сâма* још када да појми (а-перципира), не би ли испитала и последњу консеквенцију те супротне стране властите одлуке. Не води ли ово, парадоксално, у потврду “чистог” постојања? Или:

“Постоји ли задовољство између одлуке и дела, ... постоји ли спокојство пре победе?” *; (Хелдерлин)

“То би било спасење. Да си макар једном само видео како судбина у песму улази, па се више не враћа, како унутра слика постаје и ништа до ли слика, баш онако као што се неки предак у оквиру, кад дигнеши поглед, чини теби налик а опет и нимало налик теби – : истрајао би ти.” **; (Рилке).

Али се консеквенција ове друге, **преиначене** одлуке не показује одмах (као код оне првобитне), него се њена тек могућа показивост о-стварује кроз нечије преодужено и напето чекање. А стога и цена свег овог Дикеиног преиспитивања **јесте неповратност Ње сâме на стање утемељења у кружном облику (“бесконачно смањеној тачки”* /Бенјамин) себе-знања.** Јер: – иако се ту све и забива при равни *Њене* смело-поредбене против-себе-могућности (или: при равни оног првобитно-немогућег, митско-алегоријског, или, пак “најнедостижније непосредности”* /Х. Брох) – онда, када се једном (макар и у мислима) крене овим другим путем, више нема повратка на (*Њену*) *свезнајућу непосредност*, или на стање/трен (*Њеног*) самоприбрајућег бивствовања; односно – на не/прозирност (ма чије) самосвести. Услов могућности тог **искорака на “ону страну” лица пра-символа, тј. на опречан пут спрам једном изваганог општег правца одлуке**, јесте известан завет неповратности стању блажено-преудаљене извесности самотовања. И то је првобитна божанска жртва, положена зарад бескрајно зажељене комуникације с сопственом осамостаљено-зркалном другости, или перспективом измењеног сагледања *себе* (– не више *себе* као постајућег, него *себе* при равни чистог симбола/синопсе; тачније, *себе* у оквиру простора предствајуће могућности); – то је хиперреална смрт оног божанског бића које *сâмим собом* тек постаје; дакле – онаква жртва каквом се једином задобива **облик свепотресног знања, који уткива у себе бесконачну претњу ничега!** А то је онај облик који *сâмог себе пробија*: – вид престабилисано **дис/хармоничне саегзистенције** са другим, **тек траженим** субјектима/световима.

Иако се **тaj облик знања** одмах раствори, он се **у вакууму истовремено и памти**, по јединствено-доживљајном ефекту који оставља на /собом у-ноћи-призване, удаљено-звездане/ субјекте /дахове-палитеље/. Тако то ускрсло сећање, надошло из празнине-прожете-даховима, и сâму Богињу Ноћ спасава од неминовног растворавања у *Ништа* – онда када се *Она сâма*, експериментом потраге за праузроком преусмеравања ове једном већ извагане, сопствене одлуке-за-бити, коначно беше довела

до вртоглавог руба *те исте*: пред силу ништења сопственог првостворитељског бића. Стога је стварност утопије само она стварност у чијој “шупљој округлини” настаде пред-увид прајединог бића у **нов светлосни** вид свог **скритог** постојања. И та стварност свеопштег ускрснућа (као **њиме** преобразјена *супстанца прве светлости*) је, dakле, **облик слободне могућности за палитељство апсолутно другачијег светла ствари**. Али та “нова” светлост, што долази из времена “пре стварања”, јесте (– као “она још мање сазнатљива, друга нека судбина, празан облик за празним обликом, оно више никад достижно ништа, смрт-родитељка којој тек још случај одговара”,* /Х. Брох –) **управо убиствена** – све док се о мајчинску “куглу свеобухватног”, шупље-звучну услед препрозирности “у-њој-наслаганих сенки”*, **не преломи** (– јер је “најнедостижнија непосредност”** тог “иза”, као “тамно нигдинско зрачење”, оно једино што је до краја неподложно судбини); – те док се она иста **не “настани”** код сâмог тог пра-субјекта, ноћно-уланчаног “ми”-палитеља. И то као навештење оног **његовог** надалеко одложеног дела /или, као даљином-смањена-визура **његовог** тек надолазећег времена/ које, поврх тога, само **њему**, из даљине, у сусрет придолази: – управо као *од непознатог првог делатника отуђено судело*, те као **њиме просечен круг циљне узрочности**; – или, чак, као многоструко уплетена нит нулто-не/сазнајне мотивације, инхерентна пра-чину стварања.

А оно што би Богиња Ноћ, заједно са у Време пalom Надмесечевом Сфером (“обескрилаћеном” Лађом), сазданом од око-Ње-окупљених (страних, бесмртних) дахова, **требало да издржи** (– и пре него што се “земаљско не уздигне као поновни симбол” (Х. Брох)** –), јесте **поновни Њен сусрет** са сликом искушавалачке некадашњице; – сликом зрцалног одражавања једног до-краја-неуспостављеног прастања, које је остало да се “љуља” на властитој половичности. И то све услед **Њоме** занавек одрекнуте могућности сопственог битисања у модусу нераздељене свеједноте, естетичности: – то јест, у виду скамењено сликовног “нико”-субјекта, који може сасвим сабласно да заживи, путем преотетог простора туђе слободне могућности (или: – путем пројекционо издуженог облика “нигдинске самосвести”, што препокрива место-трен **Њене** хиперреалне смрти, те измеђе **Њен** ту већ надживели дух у слику Другог) – коју он проглашава за сопствену!

Управо ту би се морала избећи опасност повратка на праисторијски канибализам духа (тиранiju свеобухватног Сведока – преплетено-вихорског Змаја) – као на (тадашњим привићањем) једино могуће начело постојања, коме је једина алтернатива **прва** (– она ипак премостила –) **смрт**. Јер ту се намеће **сила заједничког повратка** – у највишу (злоусликовљену) лаж о сâмој идеји живота! Даље, повратак у злокоб једне у-себе-свите, а затим и разавијене, праеонске сличице (сликовите представе о **чистом**, или **у-себи-безизлазном** постојању, ипак преусмереном у безграницно постајање). Јер, та зла присила, као зов за повратком свег растављено-постајућег у свеједноту (Неиспољено), јавља се тек само услед неспремности древног човека на **напето, хладном светлошћу обасуто, чекање**; заправо, само услед не/моћи истрајавања истог на *сопственом раскршћу*.

У несхватању (од стране потоње грчке цивилизације) разлога склизнућа Богињине одлуке са стазе **за бити** (тј., стазе циљно-укидајуће закључености свих сфериних хармонија) на стазу **за не бити** (тј. стазу Мојриног потајног напуштања Сфере, што ствара трајну напуклину унутар исте, као “крилате” Лађе, и што тој сâмој дарује “олујну атмосферу” – облик одржања њене јасности-на-удаљењу! –), лежи сва **зла коб из-ушћа-одбегле, на-западу-продужене метафизике**; тачније: у сувише радикалном тумачењу (Парменидом описаног) геста Богињиног одвраћања “свих разборитих, смелих смртника” **од ове друге**.

КАТАРИНА РИСТИЋ